

STUDIJŲ DALYKO/MODULIO APRAŠAS

Kodas	Apimtis kreditais (ECTS)	Universitetai/ Fakultetai	Katedra
	5	MRU	Edukologijos ir socialinio darbo institutas
		KU	Edukologijos katedra

Pavadinimas

Socialinio ugdymo teorija

Pavadinimas anglų kalba

Theories of social education

Anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Socialinio ugdymo teorijos ir metodikos dalykas skiriamas edukologijos doktorantams padėti plėtoti socioedukacines žinias ir jas kūrybiškai taikyti pedagoginėje praktikoje, integruojančioje formaliojo, neformaliojo ugdymo bei savaiminio mokymosi kontekstus ir šias žinias savarankiškai taikyti atliekant pedagoginės veiklos vertinimo tyrimą. Siekiama ugdyti gebėjimą taikyti socialinio ugdymo technologijas naujose situacijose; aktualia informacija ir duomenimis grįsti priimamus švietimo sprendimus, būti kompetentingu partneriu bendruose projektuose.

Anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The subject "Theories of Social Education" is for doctoral students of education to develop their socio-educational knowledge and to apply it creatively to pedagogical practice that integrates formal and non-formal education as well as self-contained learning contexts. Students are expected to apply the knowledge conducting independently the research on evaluation of pedagogical activity. The goal is to develop students' ability to apply technologies of social education in new situations; to ground the educational decision on relevant information and data; to be competent partners in joint projects.

Dalyko tikslas

Sėkmingai pabaigę šį modulį, doktorantai gebės:

- analizuoti ir vertinti moderniąsias socializacijos teorijas ir jomis grįsti socialines pedagogines strategijas, nukreiptas į vaikų pozityvios socializacijos proceso kokybę;
- projektuoti, realizuoti ir vertinti socialinės pagalbos teikimą individualiame, grupės, bendruomenės lygmenyse;
- kurti ir priimti inovatyvius sprendimus, adaptuoti socioedukacinės pagalbos modelius atsižvelgiant į ugdytinių galimybes, poreikius bei aplinkos sąlygas.
- taikyti pedagogo veiklos tobulinimo tyrimo ir savęs įsivertinimo bei pristatymo metodologiją.

Dalyko turinys: temos ir studijų metodai

Globalizacijos iššūkiai ugdymui ir ugdymo mokslui. Vietiniai, regioniniai, globaliniai konfliktai. Ugdymas subalansuotai plėtrai. Migraciniai procesai ir globalinis pilietiškumas. Asmens kultūrinis tapatumas ir jo konstravimas.. Kultūros teorijos, tautinio ir tarpkultūrinio ugdymo tikslų dermė.

Socialinė asmenų ir grupių nelygybė. Visuotinės globalizacijos procesai ir kultūrinis pliuralizmas. Visuomenės multikultūriškumo idėjos edukaciniai aspektai.

Socialinis ugdymas – viena edukologijos šakų. Sociokultūriniai ugdymo pagrindai (mikro ir makro sociumas); socializacija ir inkultūrizacija; pagrindiniai socializacijos veiksniai, darantys įtaką ugdymui ir ugdymuisi; socializacijos būdai. Pozityviosios socializacijos ir vaiko gerovės sąsajos.

Socialinio ugdymo teorijos raida. Socialinės ugdymo prielaidos. Moderniosios socializacijos teorijos. Ugdymo lygybė ir socialinis teisingumas; laisvė ir prievartos problema ugdyme, ugdymo kokybė ir jos matavimas. Socialinio ugdymo idėjos viduramžiais, renesanso epochoje, šviečiamojo laikotarpio ir naujųjų laikų edukologijoje. Socialinės edukacijos idėjos Lietuvos edukacinėje teorijoje ir praktikoje.

Socialinio ugdymo technologijos. Edukacinių ir socialinių technologijų bendroji samprata. Socioedukacinio darbo organizavimas. Ugdytinio pažinimo būdai ir metodai. Socialiniai gebėjimai ir jų ugdymas. Individualus darbas. Darbas grupėje. Konsultavimas. Socioedukacinis darbas su mokyklos nelankančiais, mokymosi motyvacijos stokojančiais mokiniais. Socioedukacinis darbas su šeima. Mokyklinė mediacija, jos modeliai.

Socialinis edukatorius. Socialinio edukatoriaus profesijos prasmingumas visuomenėje. Pagrindinės socialinio edukatoriaus profesinės veiklos sritys.. Pedagogų, socialinių pedagogų ir kitų vaiko gerovės specialistų veikla humanizuojant ugdymo procesą bei kuriant efektyvios pagalbos sistemą įvairioms vaikų socialinėms grupėms.

Socialinės stratifikacijos dimensijos švietimo sistemoje. Socialinė stratifikacija kaip individų ir grupių nelygybė visuomenėje. Patekimo į formalaus ugdymo sistemą socialiniai aspektai. Diskriminacijos apraiškos ugdymo institucijose, jų prevencijos galimybės ir įveikos strategijos.

Vaikų socialinis ir emocinis ugdymas. Emocinis ir socialinis intelektas. Emociniai ir/ar elgesio sunkumai/ sutrikimai. Socialinių ir emocinių gebėjimų vertinimas ir tobulinimas. Socialinio ir emocinio ugdymo programų modeliavimas ir taikymas ugdymo įstaigose. Konfliktinių situacijų valdymo strategijos ir technikos.

Vaikų ir jaunimo psichinė ir socialinė sveikata. Narkomanija, alkoholizmas, prostitutija, patyčios, žalingas naudojimas internetu/ arba priklausomybė nuo interneto, ŽIV; ankstyvoji prevencija, nacionalinės prevencijos ir reabilitacijos programos; Socialinės sveikatos ugdymas bendruomenėje, socialinio pedagogo/socioedukatoriaus veikla vykdant intervenciją ir prevencinę veiklą.

Bendruomenė kaip asmens socialinės paramos ir socialinio ugdymo sistemos dalis. Bendruomenės potencialinės edukacinės galimybės. Bendruomenės ugdymo principai ir veiklos sritys. Bendruomenės ir ugdymo institucijų; savanorių ir profesionalų bendradarbiavimas, įgyvendinant socialinio ugdymo programas bendruomenėje.

Savo pedagoginės veiklos identifikavimas ir vertinimas. Veiklos tobulinimo tyrimo ir analizavimo galimybės ir metodika. Kompetencijų samprata. Asmeninių kompetencijų aprašo esmė ir rengimas. Asmeninių kompetencijų aprašo struktūra ir reprezentavimas. Pagrindžiančių kompetencijas įrodymų dokumentavimo strategijos.

Studijų metodai: interaktyvios paskaitos, diskusijos ir kritinį mąstymą skatinantys metodai, veiklos refleksija ir savirefleksijos užduotys, savarankiškų studijų metodai.

Studijų pasiekimų vertinimas

50 proc. Mokslinis esė

50 proc. Socialinio ugdymo projekto parengimas ir pristatymas.

Pagrindinė literatūra

Eil. Nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Diamandis, P. H., Kotler, S (2020). <i>Ateitis greitesnė nei manote, kaip technologijos transformuoja verslą, pramonę ir mūsų gyvenimus</i> . Vilnius: "Eugrimas".
2.	Coby van, N., Huitsing, G., Veenstra, R. (2019). <i>Working with parents to counteract bullying: A randomized controlled trial of an intervention to improve parent-school</i>

	<i>cooperation</i> . DOI: https://doi.org/10.1111/sjop.12522
3.	Šmigelskas, K., Lukoševičiūtė, J., Slapšinskaitė, A., Vaičiūnas, T., Bulotaitė, J., Žemaitaitytė, M., Šalčiūnaitė, L. ir Zaborskis, A. (2019). Lietuvos moksleivių gyvenimo ir sveikata: 2018 m. situacija ir tendencijos HBSC tyrimas. Kaunas : LSMU
4.	Green. (2017). <i>The Crisis for Young People: Generational Inequalities in Education, Work, Housing and Welfare</i> . Palgrave Macmillan. Prieiga internetu: https://link.springer.com/book/10.1007%2
5.	Kaniušonytė, G. (2017). Optimalus paauglių psichosocialinis funkcionavimas ir suvoktas tėvų elgesys: raidos trajektorijos ir pokyčio mechanizmai. Daktaro disertacija. Vilnius.
6.	Inclusion in socio-educational frames: inclusive school cases in four European countries. (2017). Vilnius : LEU leidykla
7.	Klanienė, I. , Rupšienė, L., Šmitienė, G., ir Baraldsnes Dž. (2014). Mokinių lygios galimybės ir jų ribojimas bendrojo ugdymo mokykloje : monografija; Klaipėda : KU leidykla
8.	Grant, C.A. & Portera. A. (2013). <i>Intercultural and multicultural education</i> . London: Routledge.
9.	Indrašienė, V., Merfeldaitė, O., Pivorienė, J. ir Raudeliūnaitė, R. (2011). Vaiko vidutinės priežiūros įgyvendinimas socializacijos centruose: socioedukacinis aspektas: monografija. Vilnius: MRU

Papildoma literatūra

Eil. nr.	Autorius, leidinio pavadinimas, leidykla, leidimo metai.
1.	Gaudiešiūtė, E. ir Kavaliauskaitė, D. (2020). <i>Vaikų ir paauglių psichikos sunkumai ir pagalbos galimybės mokyklose. Lietuvos situacijos analizė</i> . Retrieved from http://kurkl.lt/wp-content/uploads/2020/03/Esamos-situacijos-analiz%C4%97.pdf
2.	Wood, L. Et al. (2017). School personnel social support and nonsupport for bystanders of bullying: exploring student perspectives. <i>Journal of School Psychology</i> , No. 61, 1–17. – https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0022440516300735?via%3Dihub – žiūrėta 10.02.2020.
3.	Ormrod, J. E. (2014). <i>Educational psychology: developing learners</i> . Boston: Pearson
4.	Malinauskaitė A. (2010). Elgesio sutrikimų prevencija skatinant socialines ir emocines kompetencijas priešmokykliniame amžiuje: vokiškoji patirtis. <i>Special Education</i> , 1, p.149-160
5.	Žalimienė, L., Lazutka, R., Skučienė, D., ir kt. (2011) <i>Socialinis teisingumas švietime: teorinė samprata ir praktinis vertinimas</i> . Švietimo aprūpinimo centras: Vilnius
6.	Race, R. (2011). <i>Multiculturalism and Education</i> . London and New York: Continuum.

Studijų dalyko/modulio rengėjai/dėstytojai

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Institucija	Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis	Elektroninio pašto adresas
1.	Valdonė Indrašienė	MRU	Prof. dr.	v.indrasiene@mtruni.eu
2.	Ilona Klanienė	KU	Doc. dr.	Ilona.klaniene@ku.lt

Patvirtinta Edukologijos mokslo doktorantūros komiteto 2022 m. 09 mėn. 16 d. nutarimu Nr.
15600-KT-306